

KEHITYSPOLIITTINEN TOIMIKUNNAN HALLITUSOHJELMAVIESTIT 2023:

Suomen tule vahvistaa globaalia vastuuta ja vaikuttavuutta

Suomen on edistettävä globaalia kestävästä kehityksestä ja vahvistettava omaa positiivista kädenjälkeään maailmalla. Näin turvaamme myös omaa turvallisuuttamme pitkällä aikavälillä. Tämä on Kehityspoliittisen toimikunnan (KPT) keskeinen viesti hallitusohjelman tekijöille.

Suomen globaalin vastuun ja vaikuttavuuden toteutuminen edellyttää, että kehitysyhteistyö, humanitaarinen apu, hallintorajat ylittävä kehityspolitiikka sekä vastuullinen yritys yhteistyö ja investoinnit ovat keskeinen osa kestävästä kehityksestä kansainvälistä työtä sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Työhön liittyviä keskeisiä arvoja ovat demokratia, oikeusvaltioperiaate, sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.

Kestämätön kehitys maailmalla on merkittävä uhka ihmisen ja luonnon hyvinvoinnille sekä turvallisuudelle myös Suomessa. Siksi kehityspolitiikalla on erityinen tehtävä edistää globaalia kestävästä kehityksestä sekä vähentää köyhyyttä ja eriarvoisuutta.

Lähtökohtamme on säilyttää ja kehittää niitä käytäntöjä ja linjoja, joiden takana on laaja parlamentaarinen ja yhteiskunnallinen tuki. Toivomme tulevan hallituksen rakentavan myös hallituskaudet ylittävää siltaa näiden tavoitteiden toteuttamiseksi.

Kehityspoliittinen toimikunta esittää, että:

- Hallitusohjelma (2023–2027) perustuu YK:n kestävästä kehityksestä Agenda 2030:n tavoitteisiin. Niihin Suomi on sitoutunut.
- Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö ovat osa kestävästä kehityksestä rahoitusta. Budjetointia kehitetään niin, että kestävästä kehityksestä tavoitteet ohjaavat valtiontalouden suunnittelua.
- Kehitysrahoituksen ydinosa muodostaa kehitysyhteistyö. Agenda 2030 asettaa sen tavoitetasoksi 0,7 prosenttia bruttokansantulosta.
- Kestävästä kehityksestä budjetoinnissa huomioidaan Suomen sitoutuminen kestävästä kehityksestä

rahoitussuunnitelmaan (Addis Abeba Action Agenda 2015) ja kestävästä kehityksestä globaaliin kumppanuuteen Agenda 2030:n kumppanuustavoitteen (SDG-17) mukaisesti.

- Kehityspolitiikka on keskeinen osa Suomen arvo- ja ihmisoikeusperustaista ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.
- Rahoitus ja muu Suomen työ kohdennetaan jatkosakin ensisijaisesti parlamentaarisesti määriteltyihin kehityspolitiikan ylivaalikautisiin painopisteisiin. Niitä ovat naisten ja tyttöjen oikeudet, koulutus, kestävä talous ja ihmisarvoinen työ, rauhanomaiset, demokraattiset yhteiskunnat sekä ilmastonmuutos (hillintä ja sopeutuminen), luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarojen kestävä hallinta ja käyttö. Globaali ruokakriisi korostaa entisestään ruokaturvatyön merkitystä.
- Varmistetaan, että kehitysrahoituksesta katettava puolueeton, tasapuolinen ja riippumaton humanitaarinen apu on riittävällä tasolla. Sillä vastataan ennätyskorkeisiin humanitaarisiin tarpeisiin.
- Suomi huolehtii kehitysrahoituksella vastuullisesti Pariisin ilmastopöytäkirjan ja YK:n biodiversiteettisopimuksen sekä muiden ympäristösopimusten velvoitteista.

Kehitysyhteistyörahoituksen määrällä ja muodolla on väliä:

- Suomen kansainvälisiin sitoumuksiin ja pitkän aikavälin kansallisiin intresseihin perustuvilla toimilla taataan riittävä ja pitkäjänteinen rahoitus. Siksi Suomella tulee olla hallituskaudet ylittävä kehitysyhteistyön rahoitustiekartta, joka ohjaa kohti 0,7 prosentin BKTL-osuutta (2030).¹

¹ Perussuomalaiset eivät kannata varsinkaan tässä taloustilanteessa kehitysyhteistyömäärärahojen nostamista. Perussuomalaiset ovat esittäneet vaihtoehtoja mallia, jossa maksaminen olisi tulevaisuudessa veronmaksajille vapaaehtoisista ja/tai tapahtuisi vain budjetin ylijäämästä.

- Myös laajempi Kestävän kehityksen rahoituslinjauksen (2022) kokonaisuus viimeistellään ja toimeenpannaan viipymättä. On tärkeää, että julkinen ja yksityinen rahoitus täydentävät toisiaan nykyistä vahvemmin.
- Kehitysrahoituksen määrästä päätettäessä huomioidaan, että lahjamuotoinen kehitysyhteistyörahoitus ja kehityspoliittiset lainat ja -sijoitukset soveltuvat eri tavoin asetettuihin tavoitteisiin ja erilaisiin toimintaympäristöihin.
- Instrumentteja kehitetään ja pyritään entistä suunnitelmallisemmin siihen, että kehitysrahoituksen eri muodot täydentävät toisiaan.

Ihmisoikeudet, tasa-arvo ja demokratia politiikan ytimeen, eikä ketään jätetä:

- Suomi jatkaa ihmisoikeusperustaisen, köyhyyttä ja eriarvoisuutta vähentävän lähestymistavan vahvistamista ja pitkäjänteistä kehittämistä kehityspolitiikan ja -yhteistyön toimeenpanossa sekä ulkosuhteissa. Suomi nostaa määrätietoisesti kunnianhimon tasoaan ja tukea kehitysyhteistyövaroin yhä vahvemmin toimia ja toimijoita, jotka edistävät ihmisoikeuksia.
- 85 prosenttia kaikesta kehitysrahoituksesta tulee edistää sukupuolten tasa-arvoa EU-tavoitteen mukaisesti. Tämä saavutetaan kehittämällä sukupuolten tasa-arvoa lisäävien toimien laatua ja määrää sekä varmistamalla tilastoinnin oikeellisuus. Eryistä huomiota on kiinnitettävä naisjärjestöjen ja -liikkeiden sekä haavoittuvimmissa asemassa olevien naisten tukemiseen kumppanimaissa. Lisäksi tasa-arvonäkökulma on huomioitava kaikessa kehitysyhteistyössä.
- Demokratian tukemisen on säilyttävä ulko- ja kehityspolitiikan pitkäaikaisena painopisteenä. Suomi toimii entistä näkyvämmiin monimuotoisen ja vahvan kansalaisyhteiskunnan edistäjänä kansallisesti ja globaalisti. Myös kehityspoliittinen kansalaisyhteiskuntalinjaus päivitetään.

Humanitaarisen avun on oltava riippumatonta, puolueetonta ja tarveperustaista:

- Suomen rahoittaman humanitaarisen avun on perustuttava jatkossakin kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen, ihmisoikeus- ja pakolaissopimuksiin sekä YK:n vahvistamiin periaatteisiin. Humanitaarista apua ei saa sitoa ulkopoliittisiin tavoitteisiin.

Hauraiden maiden tukeminen on välttämätöntä ja kaukonäköistä:

- Maailmanpankin arvion mukaan noin 75 prosenttia maailman köyhimmistä elää haurailta alueilla epävakaisissa olosuhteissa vuoteen 2030 mennessä. Tämän tulee näkyä myös Suomen kehitysrahoituksen kohdentumisessa ja käytännön työssä.
- Pitkittyneet ja monisyiset kriisit haastavat ihmisten, yhteisöjen ja yhteiskuntien toimintakykyä erityisesti hauraissa maissa ja alueilla. Siksi myös kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun ja rauhantyön on pystyttävä vastaamaan entistä ennakoivammin, koordinoitummin ja kokonaisvaltaisemmin kriisien keskellä elävien ihmisten tarpeisiin.
- Kehitysrahoitusta on ohjattava 0,2 prosentin BKT:n osuuden verran vähiten kehittyneille maille YK:n kestävän kehityksen tavoitteen SDG-17:n mukaisesti.

Suomen on jatkettava johdonmukaisesti kestävän kehityksen globaalina kumppanina yli hallintorajojen:

- Suomi tukee kehittyvien maiden omien kansallisten resurssien hyödyntämistä ja tukea niiden kestävää kehitystä kaupan, tieteen, koulutuksen, tutkimusyhteistyön, innovaatioiden ja oikeudenmukaisen vihreän siirtymän keinoin. Lisäksi Suomi huomioi kehittyvien maiden velkakysymykset ja on mukana luomassa globaalia hyvinvointitaloutta ja talouden kestävyyttä.
- Suomi painottaa politiikkajohdonmukaisuuden merkitystä Agenda 2030 -tavoitteiden saavuttamisessa EU:ssa, kansainvälisissä rahoituslaitoksissa ja YK:ssa ja vaikuttaa siten kehittyvien maiden edellytyksiin saavuttaa kestävän kehityksen tavoitteet. Eryyksen tärkeää on varmistaa tämä EU:n Global Gateway -aloitteen tavoitteiden toimeenpanossa.
- Teknologian ja innovaatioiden tasa-arvoaikutukset ovat yhä keskeisempiä globaalin tasa-arvokehityksen kannalta. Suomella on ainutlaatuinen mahdollisuus nostaa keskiöön arvopohjainen ja ihmisoikeudet huomioiva digitalisaation ja uusien teknologioiden hyödyntäminen. Tämä tulee näkyä vahvasti tulevassa digitalisaatiostategiassa.